

Limes – 2020

*A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve*

*Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II*

*Scientific Bulletin
of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education*

KÉSZÜLT A MAGYAR KORMÁNY
TÁMOGATÁSÁVAL

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

BETHLEN GÁBOR
Alap

ISSN 2411-4081

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ

LIMES

Науковий вісник
Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ

2020
Випуск VII
Том 1

Берегове–Ужгород
2020

Науковий вісник «LIMES» засновано у 2014 році та видається за рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ. У науковому віснику публікуються наукові статті викладачів та студентів Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ, а також дослідження українських та іноземних учених угорською, українською та англійською мовами. Цей том об'єднує праці з історії, педагогіки, мовознавства, економіки, соціальної географії, соціології, матеріалознавства і технологій.

Свідчення про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія КВ №20762-10562Р від 08.05.2014 р.

Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ (протокол №1 від 10.02.2020 р.)

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР:

Льдіко Орос, кандидат педагогічних наук (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ РЕДАКТОР:

Єлизавета Молнар Д., доктор філософії з гуманітарних наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Адальберт Бовді, доктор фізико-математичних наук, професор (кафедра математики та інформатики, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Адальберт Рац, доктор філософії з природничих наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Бейла Надь, кандидат біологічних наук, доцент (кафедра біології та хімії, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Віра Протопопова, доктор біологічних наук, професор (кафедра біології та хімії, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Емьовке Бергхауер-Олас, доктор філософії з галузі соціальні та поведінкові науки (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Золтан Кормочі, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Золтан-Шандор Варга, доктор біологічних наук, професор-емерит (кафедра еволюційної зоології та біології людини, Дебреценський університет), Ібоя Самборовскі-Нодь, кандидат історичних наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Лона Лехнер, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення англійської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Йосип Молнар, кандидат географічних наук (кафедра географії та туризму, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Катерина Дудич, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Лорант-Денеш Давід, саблітований доктор у галузі «регіональні науки», професор (Інститут економіки та розвитку регіонів, Університет ім. Святого Іштвана), Маргарета Кейс, кандидат історичних наук (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Марія Ген, кандидат біологічних наук, саблітований доктор у галузі «науки про довкілля» (кафедра ботаніки, Університет ім. Святого Іштвана), Олександр Бергхауер, кандидат географічних наук (кафедра географії та туризму, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Олена Біда, доктор педагогічних наук, професор (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Роберт Бачо, доктор економічних наук, професор (кафедра обліку і аудиту, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Тетяна Чонка, кандидат філологічних наук (відділення української філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Томаш Врabelь, кандидат філологічних наук, доцент (відділення англійської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юдіта Павлович, кандидат педагогічних наук (відділення української філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юрій Жигуц, доктор технічних наук, професор (кафедра математики та інформатики, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юрій Чотарі, кандидат історичних наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВИПУСК:

Василь Брензович, кандидат історичних наук (Благодійний фонд за ЗУІ)

ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: *Мелінда Орбан та Олександр Добош*

ВЕРСТКА: *Вікторія Товтін*

КОРЕКТУРА: *Льдіко Гріца-Варцаба, Олександр Кордонець та Томаш Врabelь*

ДИЗАЙН ОБКЛАДИНКИ: *Ласло Веждед*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр «Опаці Черє Янош» при ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ*

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Друк наукового вісника здійснено за підтримки уряду Угорщини.

Засновник: Благодійний фонд Закарпатського угорського педагогічного інституту (від 2016 року Благодійний фонд Закарпатський угорський інститут)

Видавництво: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці ІІ (Адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Веб-сторінка: www.kmf.uz.ua Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua Тел.: (00 380-3141) 4-28-29) та ТОВ «РІК-У» (Адреса: вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88000. Електронна пошта: print@rik.com.ua)

Поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

© Автори, 2020

© Редактори, 2020

ISSN 2411-4081

UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTERIUMA
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR FŐISKOLA

LIMES

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola
tudományos évkönyve

2020
VII. évfolyam
1. kötet

Beregszász–Ungvár
2020

ETO 001.89(058)

L 67

A LIMES című tudományos évkönyv 2014-ben alapított és a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsának határozata alapján jelenik meg. A tudományos évkönyv a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanárainak, hallgatóinak munkáit, valamint ukrainai és külföldi tudósok magyar, ukrán és angol nyelvű tanulmányait adja közre. A LIMES jelen kötete a történet-, a nevelés-, a nyelv- és a gazdaságtudomány, a társadalomföldrajz, a szociológia, valamint az anyagtudomány és technológia különböző területeit öleli fel.

Nyomatott tömeg-tájékoztatói eszközök állami nyilvántartásának igazolása:

széria: KB № 20762-10562P; kiadta: Ukrajna Állami Nyilvántartási Szolgálat 2014.05.08-án.

*Kiadásra javasolta a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Tudományos Tanácsa
(2020.02.10., 1. számú jegyzőkönyv).*

FŐSZERKESZTŐ:

dr. Orosz Ildikó, PhD (Pedagógia és Pszichológia Tanszék, II. RF KMF)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

dr. Molnár D. Erzsébet, PhD (Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék, II. RF KMF)

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

prof. dr. Bacsó Róbert, a közgazdaság-tudományok doktora (Számvitel és Auditálás Tanszék, II. RF KMF), dr. Berghauer Sándor, PhD (Földtudományi és Turizmus Tanszék, II. RF KMF), dr. Berghauer-Olasz Emőke, PhD (Pedagógia és Pszichológia Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. Bódi Béla, a fizika- és matematikatudományok doktora (Matematika és Informatika Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. Bida Olena, a neveléstudományok doktora (Pedagógia és Pszichológia Tanszék, II. RF KMF), dr. Csatáry György, PhD (Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék, II. RF KMF), dr. Csonka Tetyána, a nyelvtudományok kandidátusa (Ukrán Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. habil. Dávid Lóránt Dénes (Regionális Gazdaságtani és Vidékfejlesztési Intézet, Szent István Egyetem), dr. Dudics Katalin, PhD (Magyar Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), dr. habil. Höhn Mária, a biológiai tudományok kandidátusa (Növénytan Tanszék, Szent István Egyetem), dr. Karmacsai Zoltán, PhD (Magyar Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), dr. Kész Margit, PhD (Magyar Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), dr. Lechner Ilona, PhD (Angol Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), dr. Molnár József, PhD (Földtudományi és Turizmus Tanszék, II. RF KMF), dr. Nagy Béla, a biológiai tudományok kandidátusa, docens (Biológia és Kémia Tanszék, II. RF KMF), dr. Pavlovics Judit, a neveléstudományok kandidátusa (Ukrán Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. Protopopova Vira, a biológiai tudományok doktora (Biológia és Kémia Tanszék, II. RF KMF), dr. Rác Béla, PhD (Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék, II. RF KMF), Szamorovszkyné dr. Nagy Ibolya, PhD (Történelem- és Társadalomtudományi Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. Varga Zoltán Sándor, a biológiai tudományok doktora, professor emeritus (Evolúciós Állattani és Humánbiológiai Tanszék, Debreceni Egyetem), dr. Vrabely Tamás, a nyelvtudományok kandidátusa, docens (Angol Tanszéki Csoport, Filológia Tanszék, II. RF KMF), prof. dr. Zsiguc György, a műszaki tudományok doktora (Matematika és Informatika Tanszék, II. RF KMF)

A KIADÁSÉRT FELEL:

dr. Brenzovics László, PhD (Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Jótékonyági Alapítvány)

MŰSZAKI SZERKESZTÉS: Dobos Sándor és Orbán Melinda

TÖRDELÉS: Tótin Viktória

KORREKTÚRA: Gricza-Varcaba Ildikó, Kordonec Olekszandr és Vrabely Tamás

BORÍTÓTERV: Vezsdel László

ETO-BESOROLÁS: a II. RF KMF Apáczai Csere János Könyvtára

A közölt tanulmányok tartalmáért a szerzők a felelősek.

A tudományos évkönyv megjelenését Magyarország Kormánya támogatta.

Alapító: Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola Jótékonyági Alapítványa (2016-tól Kárpátaljai Magyar Főiskoláért Jótékonyági Alapítvány)

Kiadó: a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Cím: 90 202 Beregszász, Kossuth tér 6. Honlap: www.kmf.uz.ua E-mail: foiskola@kmf.uz.ua Tel.: (00 380-3141) 4-28-29) és a „RIK-U” Kft. (Cím: 88 000 Ungvár, Gagarin u. 36. E-mail: print@rik.com.ua)

Nyomdai munkák: „RIK-U” Kft.

© A szerzők, 2020

© A szerkesztők, 2020

ISSN 2411-4081

© II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, 2020

ISSN 2411-4081

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
FERENC RÁKÓCZI II TRANSCARPATHIAN HUNGARIAN COLLEGE
OF HIGHER EDUCATION

LIMES

Scientific Bulletin
of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education

2020
Issue VII
Volume 1

Berehove–Uzhhorod
2020

UDC 001.89(058)

L 67

The scientific bulletin "LIMES" was established in 2014 and is published according to the resolution of the Academic Council of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education. The scientific bulletin publishes the academic studies of students and teachers of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, as well as academic articles of researchers from Ukraine and abroad in Hungarian, Ukrainian and English languages. The given volume of "LIMES" contains academic studies and articles in History, Pedagogy, Philology, Economics, Human Geography, Sociology, Engineering and Technology.

**Certificate of State Registration of Printed Mass Media, Series KB, No. 20762-10562P,
Issued by the State Registration Service of Ukraine on the 8th of May, 2014**

*Recommended to publication by the Academic Council of Ferenc Rákóczi II Transcarpathian
Hungarian College of Higher Education, record No.1 of February 10, 2020*

EDITOR-IN-CHIEF:

Ildikó Orosz, PhD (Department of Pedagogy and Psychology, Transcarpathian Hungarian College)

MANAGING EDITOR:

Erzsébet Molnár D., PhD (Department of History and Social Sciences, Transcarpathian Hungarian College)

EDITORIAL BOARD:

Béla Bódi, D.Sc. in Physics and Mathematics, professor (Department of Mathematics and Computer Science, Transcarpathian Hungarian College), *Béla Nagy, C.Sc. in Biology, associate professor* (Department of Biology and Chemistry, Transcarpathian Hungarian College), *Béla Rácz, PhD* (Department of History and Social Sciences, Transcarpathian Hungarian College), *Emőke Berghauer-Olasz, PhD* (Department of Pedagogy and Psychology, Transcarpathian Hungarian College), *György Csatóry, PhD* (Department of History and Social Sciences, Transcarpathian Hungarian College), *Ibolya Szamborovszky-Nagy, PhD* (Department of History and Social Sciences, Transcarpathian Hungarian College), *Ilona Lechner, PhD* (English Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *József Molnár, PhD* (Department of Geography and Tourism, Transcarpathian Hungarian College), *Judit Pavlovics, C.Sc. in Pedagogy* (Ukrainian Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *Katalin Dudics, PhD* (Hungarian Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *Lóránt Dénes Dávid, PhD, Dr. habil, professor* (Institute of Regional Economics and Rural Development, Szent István University), *Margit Kész, PhD* (Hungarian Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *Mária Höhn, C.Sc. in Biology, Dr. habil* (Department of Botany, Szent István University), *Olena Bida, D.Sc. in Pedagogy, professor* (Department of Pedagogy and Psychology, Transcarpathian Hungarian College), *Róbert Bacsó, D.Sc. in Economics, professor* (Department of Accounting and Auditing, Transcarpathian Hungarian College), *Sándor Berghauer, PhD* (Department of Geography and Tourism, Transcarpathian Hungarian College), *Tamás Vrabely, C.Sc. in Philology, associate professor* (English Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *Tetyána Csonka, C.Sc. in Philology* (Ukrainian Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College), *Vira Protopopova, D.Sc. in Biology, professor* (Department of Biology and Chemistry, Transcarpathian Hungarian College), *Yurij Zhiguts, D.Sc. in Technical Sciences, professor* (Department of Mathematics and Computer Science, Transcarpathian Hungarian College), *Zoltán Sándor Varga, D.Sc. in Biology, professor emeritus* (Department of Evolutionary Zoology and Human Biology, University of Debrecen), *Zoltán Karmacs, PhD* (Hungarian Language and Literature Branch, Philology Department, Transcarpathian Hungarian College)

RESPONSIBLE FOR PUBLISHING:

László Brenzovics, PhD (Charitable Foundation "In support of the Transcarpathian Hungarian College")

TECHNICAL EDITING: *Melinda Orbán and Sándor Dobos*

PAGE PROOF: *Viktória Tótin*

PROOF-READING: *Ildikó Gricza-Varcaba, Oleksandr Kordonec and Tamás Vrabely*

COVER DESIGN: *László Vezsdel*

UNIVERSAL DECIMAL CLASSIFICATION (UDC): *Apáczai Csere János Library of Transcarpathian Hungarian College*

Authors are responsible for the content of academic studies and articles.

The publication of the scientific bulletin is sponsored by the government of Hungary.

Founder: Charitable Foundation of Transcarpathian Hungarian Pedagogical College (after 2016 Charitable Foundation "In support of the Transcarpathian Hungarian College")

Publishing: Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education (Address: Kossuth square 6, 90202 Berehove, Ukraine. Website: www.kmf.uz.ua E-mail: foiskola@kmf.uz.ua Tel.: (00 380-3141) 4-28-29) and "RIK-U" LLC (Address: Gagarin Street 36, 88000 Uzhhorod, Ukraine. E-mail: print@rik.com.ua)

Printing: „RIK-U” LLC.

© The Authors, 2020

© The Editors, 2020

ISSN 2411-4081

© Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education, 2020

Зміст

<i>Чобо Б. Штенге</i> : Штрихи з історії операції Гвардії обірванців на Закарпатті – I. Здача в полон біля села Шаланки	15
<i>Чобо Б. Штенге</i> : Штрихи з історії операції Гвардії обірванців на Закарпатті – II. «Відновники карти» у битві на Водохрещі 6 січня 1939 р.	43
<i>Арнолд Попей</i> : Штрихи до історії виборів Союму Карпатської України в лютому 1939 року.....	59
<i>Котолін Шішко</i> : «Sic transit gloria mundi?» Роздуми про ататюркізм	83
<i>Роберт Бачо</i> : Реформа ордену василіян на Закарпатті і її роль у посиленні суспільної та місійної діяльності ордену в 1920–1939 рр.	103
<i>Тібор Товт</i> : Еміграція гунгаристів і 1956.....	117
<i>Янош Шебовк</i> : Одна дівчина, три адресанти – Листи до Деметрії.....	131
<i>Томаш Ревої</i> : Оранієнбаумський плацдарм.....	145
<i>Одел Гал</i> : «Святі листи з неба» в народних рукописах	149
<i>Едіта Гайду</i> : Історія розбудови колгоспної системи в селі Горонглаб у 1944–49 роках.....	157
<i>Ласло Борош</i> : Герої на небосхилі Закарпаття. Рецензія на книги «Baptism of fire. The first combat experiences of the Royal Hungarian Air Force and Slovak Air Force March 1939» та «Elfelejtett hősök. A magyar királyi honvéd légiőrök ázsai a második világháborúban» Чобо Б. Штенге	173
<i>Ласло Поллоі</i> : Рецензія на книгу «Gyorsan haza! Szokoro damoj! Szoboszlay György főhadnagy szovjet fogságban írt naplója 1946–1947».....	179
* * *	
<i>Аннамарія Качур</i> : Мотивація вибору школи на Закарпатті (на базі дослідження однієї берегівської угорської школи).....	185
<i>Катерина Гнатик</i> : Угорська мова як іноземна мова.....	201
<i>Бейло Нодь – Ержебет Когут – Ласло Молнар – Крістіан Берец</i> : Організація симпозіуму з природничих дисциплін у середніх школах	211
<i>Єва Чілік</i> : Ефективні практики в класі – «супер-дайверс» для узгодження освітніх потреб осіб, що вивчають різні мови, у ранньому дитячому віці	219
<i>Газім Т. Алкрішен</i> : Мотивація, аттitudi і прагнення у вивченні англійської мови: приклад студентів і студенток йорданської національності в університеті «Мутах»	247

Наєм Афшар: Впливи домінантної першої мови (L1) на засвоєння звучання англійської мови у середовищі двомовних турецько-перських осіб..... 253

* * *

Катерина Ливріну: Адаптація французьких термінів з хореографії в українській мові..... 263

Сільвія Ковач: Автономія, автономне навчання: від теорії до практики 269

Вікторія Штефуца: Особливості композиційної структури українських пам'яток XIV–XV століть 279

Катерина Чейке: Рецензія на книгу «Nyelvek és nyelvváltozatok térben és időben» 287

* * *

Мирослав Дністрянський – Борис Жулканич – Наталія Дністрянська: Розвиток туризму та рекреації як чинник подолання соціально-економічної депресивності міських поселень Бойківщини 291

Аніта Р. Федор: Інвестиції в людський капітал жінок з маленькими дітьми під час декретної відпустки 299

Юрій Жигуц – Чобо Кудлотяк: Нові технологічні тенденції використання SHS.....315

* * *

Календар подій (2019/2020 навчальний рік)..... 321

Tartalom

<i>B. Stenge Csaba</i> : Fejezetek a Rongyos Gárda kárpátaljai bevetésének történetéből I. A salánki megadás	15
<i>B. Stenge Csaba</i> : Fejezetek a Rongyos Gárda kárpátaljai bevetésének történetéből II. Térképhelyesbítő a „vízkereszti csatában”, 1939. január 6-án	43
<i>Popély Árpád</i> : Szojmválasztás Kárpátalján 1939 februárjában. Adalékok a kárpátukrán sojjm megválasztásának történetéhez	59
<i>Siska Katalin</i> : Sic transit gloria mundi? Gondolatok az atatürkizmusról.....	83
<i>Bacsó Róbert</i> : A bazilita szerzetesrend reformja Kárpátalján és annak szerepe a társadalmi és missziós tevékenység megerősödésében 1920–1939 között.....	103
<i>Tóth Tibor</i> : A hungarista emigráció és 1956.....	117
<i>Sebők János</i> : Egy lány, három levélíró – Levelek Demetriashoz.....	131
<i>Révai Tamás</i> : Az oranienbaumi hídfőről	145
<i>Gál Adél</i> : Az „égből érkező szent levelek” a népi kéziratokban	149
<i>Hajdu Edit</i> : A kolhozrendszer kiépítésének története Haranglábbon 1944–49 között	157
<i>Boros László</i> : Hősök Kárpátalja egén. Recenzió B. Stenge Csaba <i>Baptism of fire. The first combat experiences of the Royal Hungarian Air Force and Slovak Air Force March 1939</i> és <i>Elfelejtett hősök. A magyar királyi honvéd légierők ászai a második világháborúban</i> című kiadványairól	173
<i>Pallai László</i> : Recenzió a <i>Gyorsan haza! Szkoro damoj! Szoboszlav György főhadnagy szovjet fogságban írt naplója 1946–1947</i> című kiadványról.....	179
* * *	
<i>Kacsur Annamária</i> : Iskolaválasztási motivációk Kárpátalján: esettanulmány egy beregszászi magyar iskola alapján.....	185
<i>Hnatik Katalin</i> : Magyar nyelvoktatás másként	201
<i>Nagy Béla – Kohut Erzsébet – Molnár László – Berecz Krisztián</i> : Természettudományos diákszimpozium szervezése középiskolában	211
<i>Csillik Éva</i> : Hatékony osztálytermi gyakorlatok a „szuper-díverz” több nyelvet tanuló oktatási szükségleteinek összeegyeztetésére korai gyermekkorban	219
<i>Alkhrisheh Hazim T.</i> : Motiváció, attitűd és törekvések az angoltanulásban: a Mutah Egyetem jordán nemzetiségű férfi és női hallgatóinak példája	247

Afshar Naeimeh: A domináns első nyelv (L1) hatásai az angol nyelv hangzóinak elsajátítására török/perzsa kétnyelvű személyek körében 253

* * *

Lőrincz Katalin: Francia koreográfiai fogalmak adaptációja az ukrán nyelvben 263

Kovács Szilvia: Önállóság, autonóm nyelvtanulás: elmélettől a gyakorlatig 269

Stefuca Viktória: A XIV–XV. századi ukrán írott emlékek strukturális ismeret-
tetőjegyei.....279

Cséke Katalin: Recenzió a *Nyelvek és nyelvváltozatok térben és időben* című
kiadványról 287

* * *

Dnyisztrjanszkij Miroszlav – Zsulkanics Borisz – Dnyisztrjanszka Natalija:
A turizmus és a rekreáció fejlesztése mint a bojkófföldi városi települések
társadalmi-gazdasági elmaradottsága felszámolásának tényezője 291

R. Fedor Anita: A kisgyermekes nők emberi tőkeberuházása a gyermekgond-
zási szabadság alatt..... 299

Zsiguc György – Kudlotyák Csaba: Új technológiai trendek az SHS használatában..... 315

* * *

Eseménynaptár (2019/2020-as tanév)..... 321

Contents

<i>Csaba B. Stenge</i> : Chapters from the Ragged Guards' Operation in Transcarpathia (1st). Surrender at Salánk	15
<i>Csaba B. Stenge</i> : Chapters from the Ragged Guards' Operation in Transcarpathia (2nd). Map Correctors in the "Battle of Epiphany" on 6 January 1939.	43
<i>Árpád Popély</i> : Elections to the Soim in Transcarpathia in February 1939. On the History of the Elections to the Carpatho-Ukrainian Soim.....	59
<i>Katalin Siska</i> : Sic transit gloria mundi? Thoughts on Atatürkism.....	83
<i>Róbert Bacsó</i> : The Reform of the Basilian Order in Transcarpathia and its Role in the Strengthening of the Societal and Missional Work Between 1920 and 1939	103
<i>Tibor Tóth</i> : The Hungarist Emigration and 1956.....	117
<i>János Sebők</i> : One Girl, Three Letter Writers – Letters to Demetrias	131
<i>Tamás Révai</i> : The Oranienbaum Bridgehead	145
<i>Adél Gál</i> : "Holy Letters from Heaven" in Manuscripts.....	149
<i>Edit Hajdu</i> : History of Building up the Collective Farm System in Harangláb in the Period of 1944–49	157
<i>László Boros</i> : Heroes in the Sky of Transcarpathia. Review on Books "Baptism of fire. The first combat experiences of the Royal Hungarian Air Force and Slovak Air Force March 1939" and "Elfelejtett hősök. A magyar ki- rályi honvéd légierők ászai a második világháborúban" Written by Csaba B. Stenge.....	173
<i>László Pallai</i> : Review on Book "Gyorsan haza! Szkoro damoj! Szoboszlaj György főhadnagy szovjet fogságban írt naplója 1946–1947"	179
* * *	
<i>Annamária Kacsur</i> : School Choice Motivations in Transcarpathia: a Case Study Based on a Hungarian School in Beregszász.....	185
<i>Katalin Hnatyk</i> : Hungarian as a Foreign Language	201
<i>Béla Nagy – Erzsébet Kohut – László Molnár – Krisztián Berecz</i> : Organizing Science Symposium in a Secondary School.....	211
<i>Éva Csillik</i> : Effective Practices for Meeting the Learning Needs of "Superdi- verse" Multi-language Learners in Early Childhood Classrooms	219
<i>Hazim T. Alkhrisheh</i> : Motivation, Attitude and Effort towards Learning English: The Case of Mutah University Jordanian Male and Female Students	247

<i>Naeimeh Afshar</i> : Effects of L1 Dominance on the Acquisition of English Sounds by Turkish/Persian Bilinguals.....	253
--	-----

* * *

<i>Katalin Lőrincz</i> : Adaptation of French Choreography Terminology in the Ukrainian Language	263
---	-----

<i>Szilvia Kovács</i> : Autonomy, Autonomous Learning: from Theory to Practice.....	269
---	-----

<i>Viktória Stefuca</i> : The Structural Characteristics of Ukrainian Writings of the XIV–XV Centuries.	279
---	-----

<i>Katalin Cséke</i> : Review on Book "Nyelvek és nyelvváltozatok térben és időben".....	287
--	-----

* * *

<i>Miroslav Dnistrianskyi – Boris Zhulkanich – Nataliya Dnistrianska</i> : Tourism and Recreation Development as a Factor of Overcoming Socio-Economic Downturn of Boikivschyna Town Settlements.....	291
---	-----

<i>Anita R. Fedor</i> : Investment into Human Capital by Women Who Are Temporarily away from Labour Market.....	299
--	-----

<i>Yurij Zhiguts – Csaba Kudlotyák</i> : New Technological Trends of Using SHS.....	315
---	-----

* * *

Events Calendar (2019/2020 academic year)	321
---	-----

Effects of L1 Dominance on the Acquisition of English Sounds by Turkish/Persian Bilinguals

Abstract. This study will investigate the process of acquiring the sound structure of English by bilingual Turkish-Persian speakers in the south-west of Iran, more specifically addressing the question whether bilinguals will do better than monolinguals in pronouncing the sounds of English. The samples will be selected from 30 Turkish bilinguals as well as from 30 Persian monolinguals. Participants are high-school students learning English as a foreign language. There will be two experimental groups and two control groups in order to compare and analyze the data. The sound structure of three languages, i.e. Turkish, Persian and English, will be studied to discover structural similarities and differences between the native and the foreign languages. Also the participants' familiarity with producing and perceiving the native and foreign sounds will be tested to see (i) if there is dominance of one native language over the other, and (ii) whether the dominance is reflected in the pronunciation and/or perception of the English sounds. Finally, the participants' language attitude towards the native and foreign languages will be determined and related to the acquisition process. In order to meet the time frame, the study will be confined to the perceptual representation of only the vowel phonemes. As a first approximation, English texts with target words full of vowel sounds will be prepared plus a background questionnaire, which covers issues such as the participants' age, gender, L1, bilinguality status, age of acquisition of the language(s) they speak, degree of using each language daily, and so forth.

Резюме. У цьому дослідженні вивчено процес отримання звукової структури англійської мови двомовними турецько-перськими ораторами на південному заході Ірану. Конкретна мета аналізу – чи будуть двомовні особу вимовляти краще, ніж монолінгви, звуки англійської мови. Зразки будуть відібрані з 30 турецьких білінгвалів, а також з 30 перських одномовних осіб. Учасники – учні середньої школи, які вивчають англійську мову як іноземну. Для порівняння та аналізу даних будуть дві експериментальні групи та дві контрольні групи. Буде вивчено звукову структуру трьох мов, тобто турецької, перської та англійської, щоб виявити структурні подібності та відмінності між рідною та іноземною мовами. Також буде перевірено знайомство учасників з вимовою і сприйняттям рідних і іноземних звуків. Нарешті, мовне ставлення учасників до рідних та іноземних мов буде визначено та пов'язане з процесом оволодіння. Для того, щоб задовольнити часові рамки, дослідження буде обмежено перцептивним поданням тільки голосних фонем. У першому наближенні будуть підготовлені англійські тексти з цільовими словами, наповненими голосними звуками, а також анкета, яка охоплює такі питання, як вік учасників, стать, L1, статус двомовності, термін вивчення мови, на якій вони говорять, ступінь використання кожної мови щодня і так далі.

Resümé. A kutatás az Irán délnyugati részén élő kétnyelvű török–perzsa beszélőknek az angol hangrendszer elsajátításának sajátosságait vizsgálja. Konkrétan azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a kétnyelvűek jobban elsajátítják-e az angol hangok kiejtését, mint az egy nyelvű beszélők. A kutatási mintát 30 török kétnyelvű és 30 perzsa egy nyelvű adatközlő közül alakítjuk ki. A résztvevők középiskolások, akik idegen nyelvként tanulják az angolt. Az adatok összehasonlítása és elemzésére céljából két kísérleti csoportot és két kontrolles csoportot hozunk létre. A kutatás résztvevői tanulmányozzák a három nyelv (török, perzsa és angol) hangrendszerét, hogy felfedezzék az anyanyelv és az idegen nyelvek közötti szerkezeti hasonlóságokat és különbségeket. Az időkeretek miatt a kutatás csak a magánhangzó fonémák észlelésére korlátozódik. Első lépésben meghallgatják az angol nyelvű szövegeket, amelyekben a szavak tele vannak magánhangzókkal, valamint kitöltenek egy háttér-kérdőívet, amely olyan kérdésekre terjed ki, mint például a résztvevők életkora, neme, első nyelve (L1), két nyelvűségi szintje, a nyelv(ek) elsajátításának kora, az egyes nyelvek napi használatának mértéke stb.

* In 2018 PhD-student, University of Pannonia, Veszprém (Hungary). * 2018-ban doktorandusz hallgató, Pannon Egyetem, Veszprém (Magyarország). * У 2018 році докторант, Паннонський університет, Веспрем (Угорщина). naimafshar@gmail.com

1. Introduction

Nowadays, English is the most extensively studied foreign language throughout the world. Since English has become a dominant international language and emerging various applications in different social media (specifically Facebook and Instagram) have recently developed, the number of enthusiastic users has also increased to learn more and more English language than in the past in order to communicate easily and perfectly in these settings.

Iranian people are no exception to this phenomenon and many of them, especially students, attempt to learn English at a high level permitting them to interact with foreigners all over the globe. Iran (also known as Persia) is located in Western Asia and has a population of about 81 million inhabitants (Wikipedia). Iran is bordered in the northwest by Armenia, the Republic of Azerbaijan, and the Azerbaijani exclave of Nakhchivan; in the north by the Caspian Sea; in the northeast by Turkmenistan; in the east by Afghanistan and Pakistan; in the south by the Persian Gulf and the Gulf of Oman; and in the west by Turkey and Iraq. The main and official language of the country is Persian (also called Farsi) but since Iran is a multicultural country comprising numerous ethnic and linguistic groups such as Persians, Turks, Kurds, Lors, Armenians, Arabs, Baluchis, Turkmen, Assyrians, and Georgians (among others), many other languages are spoken among these groups in distinct areas of the country as well, so that bilingualism or multilingualism is a common phenomenon.

The present researcher is Turkish-Farsi bilingual from East Azerbaijan, for whom English counts as a third or foreign language in this area. Therefore, studying the sound structure of English bilingual Turkish-Persian learners will be an interesting project for her to carry out.

Turkish has eight vowels: high front, high back, low front and low back. Each of these may be rounded or spread, making eight vowels in all (Van Heuven 1986 and references therein). Turkish has no tense-lax vowel contrast and no diphthongs. Turkish word stress is fixed final. The differences with English are large. Farsi has an even smaller vowel inventory, without a tense-lax contrast or schwa. The structure of the vowel system is typologically more common, with three degrees of vowel height (high, mid, low) and two constriction places (front, back) while rounding is unmarked (back vowels are rounded, front vowels have spread lips). Word stress in Persian is stem-final rather than word-final.

2. Objective of the study

The purpose of this study is to investigate the acquisition of the sound structure of English by bilingual Turkish-Farsi speakers. Accurate pronunciation of English sounds is often a problem for foreign-language learners. It has been argued that speech sound differences between L1 and L2 are an important source of pronunciation problems (e.g. Wang 2007 and references therein, see also next section). For

instance, articulating vowels such as schwa /ə/ is a problem for monolingual Persian speakers due to the absence of schwa /ə/ in Persian (so that /e/ will be substituted in Persian-accented English). This may be different for Turkish-Persian bilinguals since Turkish has an unrounded high vowel /u/ that might be a reasonable substitute for schwa. Foreign languages are typically acquired by adolescents or young adults in a school setting, after the age of 12, i.e. after that the acquisition of the first language has been completed. When one has learnt a first language, speech sounds in foreign languages are typically perceived in terms of the (phoneme) categories of the native language. These native categories were shaped during the first 12 months after birth (e.g. Kuhl & Iverson, 1995). If a learner cannot hear the difference between a foreign sound and its nearest equivalent in his native language, it will be very difficult to learn the correct pronunciation of the foreign sound. Nevertheless, there are indications that at least some adults have been able to learn to pronounce a foreign language in a way that cannot be distinguished from that of born and bred native speakers, despite the fact that the learning process did not involve early L2 exposure (Bongaerts, Van Summeren, Planken & Schils 1997). In Bongaerts et al. (1997) the English learners' native language was Dutch, which is closely related to English. It is unclear at this time if native pronunciation of English can be attained by learners whose native language is not related to English.

It is the primary purpose of my study to see how English learners with Turkish and/or Persian as the native language pronounce and perceive the vowels of English, and to compare this to the sound structure of the native languages. We will test the hypothesis that the perception and production of the English vowels will reflect the properties of the vowels in either Turkish, Persian or both, and that the Turkish or Persian influence will be stronger or weaker depending on the dominance of Turkish versus Persian in the bilingual learner. The performance of bilingual learners will be compared with that by monolingual Turkish and Persian learners of English (matched for age, gender and education) in order to establish whether English as a third language is easier than learning English as a second language.

3. Review of the literature

A comparison between English, Turkish, and Farsi language syllable structures and sound systems will be done. As a result of this comparison, the problematic areas that are responsible for pronunciation difficulties of bilingual Turkish-Persian speakers and monolingual Persian speakers of English will be identified (Navehebrahim 2012). In order to understand the role of the first language in the phonological acquisition of a second or foreign language, the emphasis will be given to the studies that have focused on the differences between English, Turkish and Persian phonological systems.

There are several studies about the effect of bilingualism on the learning of orthography, vocabulary, critical thinking, knowledge of the universal grammar,

topics in Turkish phonology, and etc. by different researchers such as Özçelik & Sprouse (2014), Aghai & Sayer (2016), Van der Hulst & Van de Weijer (1986), Khalilzadeh (2014), and Merrikhi (2011). There is a lack of research in the field of sound structures of English as a foreign language acquired by a Turkish-Persian bilinguals in Iran. Therefore, I decided to address this subject and study it in detail. In order to understand the role of the first language in the phonological acquisition of the foreign language, the emphasis has been given to the studies that have focused on the similarities and differences between the phonology of Turkish and English phonological system as well as between Persian' and English.

Flège (1988) expresses in his article that pronunciation is a crucial element of human interaction because speech carries affective and social meaning in addition to referential meaning. Flège argues that people seldom speak their own native language with an accent they themselves judge to be unacceptable. However, many individuals speak a foreign language with an undesired accent, or hear their native language spoken with a foreign accent. Moreover, learners with a foreign accent may be unintelligible to a degree that they are often misunderstood, or they may be intelligible but understanding them requires more effort (e.g. Hall 2007 and references therein). Intelligibility is the most desirable objective for foreign-language learners. Intelligibility is the degree to which a speaker can be understood, or in the words of Kenworthy (1987: 13) "intelligibility is being understood by a listener at a given time in a given situation."² In the case of bilingual learners, it is better to start by defining bilingualism and its role in learning English as a third or foreign language at first. Some of the definitions related to the bilingualism are as follows:

According to Webster's dictionary (1961), bilingual(ism) is defined as 'having or using two languages especially as spoken with the fluency characteristics of a native speaker; a person using two languages especially habitually and with control like that of a native speaker' and bilingualism as 'the constant oral use of two languages' (Hamers and Blanc, 1989). Some linguists, such as Bloomfield (1933), asserted that bilingualism only refers to "the extreme case of foreign language learning where the speaker becomes so proficient as to be indistinguishable from the native speakers round him". Furthermore, Haugen (1972) suggests a much less detailed definition, namely that bilingualism is the "knowledge of two languages" regardless of the degree of competence and without any need "for a bilingual to use both his languages." So, it can be said that bilingualism is simply the property of a speaker that s/he commands two (instead of one) languages. Typically one language will be the native language (also mother tongue) while the other language is acquired at a later stage in life. However, two (or even more languages) may also be learned (almost) simultaneously in the early stages of one's life, in which case we may speak of early bilingualism. Bloomfield's definition would apply to the phenomenon which we would call 'perfect bilingualism'. Merrikhi (2011) argues that becoming bilingual is a way of life. Your whole person is affected as you struggle

to reach beyond the confines of your first language and into a new language, a new culture, a new way of thinking, feeling, and acting (Brown 1994). Kluge (2007) also states that bilingualism is a social phenomenon that occurs as a result of language contact. According to Raymond et al. (2002), bilingualism as both a cognitive and social feature of a person is influenced by the details of the individual's life and also has effects upon language education and related domains. My study will make an effort to answer the question: does bilingualism influence the acquisition of the sound structure of English as a third or foreign language?

Part of my study will be to determine the degree of language dominance of Turkish versus Persian on the part of the English learners in my experiments. Language dominance will be determined by administering a questionnaire to all the participants of my study, in which they will be asked to estimate their experience with, exposure to, and time spent on Turkish and Persian in various stages of their life. They will also be asked when (at what age and in which order) they learned each of the two languages. I will review the existing literature on language dominance testing, using Silva-Corvalán and Treffers-Daller's (2015) handbook as a starting point.

4. Materials and Method

Participants in this investigation will be 32 Azeri-Turkish bilinguals (16 female, 16 male) as well as 16 Persian and 16 Turkish monolinguals (8 male, 8 female in both languages) with the same level of education and gender. Targeted Azeri Turkish bilinguals in this study live in North West of Iran in the city of Marand located in East Azerbaijan Province. The local language and mother tongue of speakers hailing from this area is Azeri Turkish but the people are exposed Persian from birth onwards as well, since the official language of the whole country is Persian. They use both Turkish and Persian in their daily life in various occasions and situations in the school, administrations, textbooks, newspapers, etc. with different people.

Vowel errors constitute an obvious potential source of unintelligibility (Van Heuven 1986). Turkish has an unusual but simple eight-member vowel inventory, traditionally described with the aid of three binary features: [±back], [±round], and [±high] (Swift 1963, Pietro 1972, Özçelik & Sprouse 2014). Turkish has neither diphthongs nor a length contrast (Van Heuven, 1986). Persian is characterized as a syllable-timed language (Windfuhr 1979: 529). Wilson and Wilson (2001) analyzed the phonological features of Persian and asserted that Persian has eleven vowels and diphthongs (p. 179).³ Hall (2007) also analyzed the vowels in Persian and asserted that "vowels do not have any variation in length in formal speech" (p. 10). However, although no phonemic length contrasts exist, the three point vowels (i, a, u) are said to be short and the other three vowels are phonetically long (Toosarvandani 2004). English is characterized as a stressed-timed language (Dauer 1983, Van Zanten & Van Heuven 1997 and references therein). In an overview of

the English sound system, specifically Standard American English (SAE), has 46 phonemes: 24 consonants and 22 vowels and diphthongs (Olive, Greenwood & Coleman 1993).⁴ English has a neutral vowel schwa which is used in unstressed syllables only. English learners with a native language without a neutral vowel tend to incorrectly substitute the nearest full vowel in their L1 inventory for English schwa. I expect the substitute vowel to be /a/ when the learner is (dominant in) Persian but /u/ when s/he is Turkish. Moreover, (American) English has a systematic subdivision in its vowel inventory with four lax vowels (which are pronounced short and rather towards the centre of the vowel space) and (at least) six tense monophthongs (which are pronounced long and with more extreme vowel qualities (i.e. at the outer edges of the vowel space)). In the articulation and perceptual representation of the English vowels by learners whose L1 lacks the tense-lax contrast, we typically find that the length parameter is used but that the characteristic trade-off between vowel duration and quality is absent (Van Heuven 1986, Wang & Van Heuven 2006, Escudero & Boersma 2014, Schwartz et al. 2016). So, based on the sound system of three targeted languages at issue, as well as due to the lack of research in this field on Turkish-Persian speakers of English and observing the similarities and differences between them and monolingual Persian speakers, I will conduct the current study to identify the effects of bilingualism on the acquisition of the sound structure of English as a foreign or third language. The findings of this research present to EFL teachers and students, specifically Iranian EFL teachers and pupils, a set of general ideas about learning the sound system of English language in bilingual Turkish Persian speakers. To conduct the study, a list of English words will be given to the participants to read and pronounce them carefully. Speakers will be recorded during the process. Recordings will be analyzed using Praat speech processing software (Boersma & Weenink 1996, 2016). In order to elicit subjective information from the participants, a background questionnaire will be used as well, which covers issues such as the participants' age, gender, mother tongue (L1), bilinguality status (L1 and L2), age of acquisition of the language(s) they speak, degree of using each language daily, and etc. (also see above).

The second part of this stage of the study will be a perception experiment in which participants in each of the three groups (monolingual Turkish, monolingual Persian, bilingual Turkish-Persian) will be asked to state to which of the vowels in their native language(s) the vowels of English resemble most. This perceptual assimilation will be done twice for the bilingual participants, once testing the assimilation to Turkish and a second time to test the assimilation to Persian. The methods will be the same as those used by Tsukada et al. (2004) and Sun and Van Heuven (2007). However, in my study I will ask the participants to do the identification and rating task twice on the same set of stimuli so that I can determine the within- participant consistency. The difference in labelling consistency between

two languages has been advanced as a correlate of language dominance (Van Heuven 2017) and references therein). The adequacy of this hypothesis will then be tested against the questionnaire data obtained from the participants. The results of the perceptual assimilation task will serve as a source of explanation of pronunciation and perception errors made by the participants in English.

5. Process of recording

Recordings will be made individually in a quiet room in an institute or a school that will be selected for the survey. A close-talking headset microphone will be used to diminish ambient noise and reverberation. Participants will be given a few minutes to familiarize themselves with the target words. If words are unknown, they can use a word list full of high frequency words that contain the same target sounds, but not to expose to any other sound source related to the target words. At the end of the recording session, the participant will fill in a questionnaire designed to establish the speaker's demographic parameters and language background (see above). The stimuli for the perceptual assimilation task will be the vowels of English spoken by a male and a female speaker of Standard American English in /hVd/ context (as in Sun & Van Heuven 2007, Wang & Van Heuven 2006). These stimuli will be presented in two different random orders over headphones using the Praat MFC (Multiple Forced Choice) module to control the stimulus playback and keyboard response collection.

6. Segmentation and labeling of responses

The target words and relevant segments associated with them will be located in the recordings. Segment boundaries will be entered in a time-stamped annotation tier (often referred to as a Text Grid) using the Praat speech processing software. The contents of each segment will be labeled in the TextGrid in quasi-phonetic notation. For most segments, boundaries can be located quite precisely by using visual criteria only.

The first stage of this project will culminate in a contrastive analysis comparing the acquisition of sound structure of English language by bilingual Turkish-Persian speakers in Iran.

7. Perceptual representation of the English vowels by Turkish-Persian bilinguals

In the second stage of the project I will map out the perceptual representation of the English vowel system (monophthongs only) in the minds of native American listeners and of monolingual and bilingual Turkish and/or Persian learners of English.

Using the methods explained in Van Heuven (1986, 2017) a set of vowel tokens will be synthesized in a fixed /bVd/ frame which will vary systematically in terms of vowel quality and vowel duration. The vowel tokens will be varied in

a three-dimensional space defined by the first formant (F1), second formant (F2) and the duration as determined for natural tokens of the words bead, bad, bawed and bood, representing the four corners of the English vowel quadrilateral. F1 and F2 will then be sampled in seven steps of approximately 1 Bark; and durations will be varied between 50 and 250 ms in five 50-ms steps. This will yield a stimulus set of $7 \times 7 \times 5 = 245$ stimuli. The experiment will be repeated one day (or week) later with stimuli in a different random order so that the respondents response consistency can be established. The results of this second stage of the project will allow me to determine the relationship between the individual participant's vowel production and perception in English. I will test the hypotheses that the duration parameter but not the vowel quality parameters will be used adequately (in comparison to the use of these cues by American native listeners), and that the perceptual representation of the English vowels will be characteristically different between Turkish and Persian monolingual learners of English, reflecting the organization of the vowel systems in the respective L1s. It is also expected that the perceptual representation of the English vowels reflects the Turkish versus Persian language dominance in the case of the bilingual learners of English.

8. Time schedule

This study will be conducted during the academic years of 2018 to 2021 and is to be defended at the University of Pannonia in Veszprém under the supervision of Prof. Vincent van Heuven. Eventually, it will be published by the Center for Hungarian Studies and Publications Inc.

2017/18: Literature study, contrastive analysis of the sound systems of Turkish, Farsi and English. Write paper/chapter.

2018/19: Prepare perceptual assimilation experiment and devise questionnaire to establish language dominance with Turkish-Persian bilinguals. Record monolingual Turkish, monolingual Farsi and bilingual TF learners of English, as well as a native English control group. Record speech for the L1 (both T and F in the case of bilinguals) and for L2 English. Existing formats for English will be used (see Wang Hongyan 2007, Wang Zhongwei 2016). Turkish and Farsi materials will be devised analogously. Collect questionnaire responses and run perceptual assimilation test using the same participants on all three occasions (in one long session). Acoustic analysis of the vowel recordings, comparing how well the L2 vowels match with L1 vowels. Write two papers/chapters.

2019/20: Construct a set of artificial vowels and run experiments to map out the perceptual representation of the English vowels for the three groups of learners and for a control group of native English listeners (long distance, through the internet).⁵ Write paper/chapter.

2020/21: I will use the final year to meet with delays, rerun statistical analyses, and write and defend the dissertation.

REFERENCES

1. Aghai, Laila and Sayer, Peter (2016). Measuring Persian Speakers' Acquisition of English phonology across Proficiency Levels. *MEXTESOL Journal*, 40(2), 1-20.
2. Bloomfield, Leonard (1933). *Language*. New York: Holt.
3. Brown, R. 1998. On criteria for identifying language groups and language clusters. *Notes on Sociolinguistics*, 3(1), 3-42.
4. Bialystok, Ellen (2005). *Consequences of bilingualism for cognitive development*, New York: Oxford University Press.
5. James E. (1988). The Production and Perception of Foreign Language Speech Sounds, Department of Biocommunication, University of Alabama at Birmingham.
6. Gass, Susan & Selinker, Larry (2008). *Second Language Acquisition: An Introductory Course* (3rd Edition). New York: Routledge/Taylor Francis.
7. Gooskens, Charlotte, Vincent J. van Heuven, Renée van Bezooijen, Jos J.A. Pacilly (2010). Is spoken Danish intrinsically less intelligible than Swedish? *Speech Communication*, 52, 1020-1037.
8. Grosjean, François. (1992). Another view of bilingualism. In R. Harris (ed.), *Cognitive processing in bilinguals*. Amsterdam: Elsevier, 51-62.
9. Hall, M. (2007). Phonological characteristics of Farsi speakers of English and 11 Australian English speakers' perceptions of proficiency. M.A. thesis, Curtin University.
10. Heuven, Vincent J. van (1986). Some acoustic characteristics and perceptual consequences of foreign accent in Dutch spoken by Turkish immigrant workers. In J. van Oosten & J.F. Snapper (eds.) *Dutch Linguistics at Berkeley. papers presented at the Dutch Linguistics Colloquium held at the University of California, Berkeley on November 9th, 1985* Berkeley: The Dutch Studies Program, U.C. Berkeley, 67-84.
11. Kenworthy, J. (1987). *Teaching English Pronunciation*. London & New York: Longman.
12. Khalilzadeh, A. (2014). Phonetic and non-phonetic languages: A contrastive study of English and Turkish phonology focusing on the orthography-induced pronunciation problems of Turkish learners of English as a Foreign Language (Turkish EFL Learners). *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 2, 1-16.
13. Kluge, Angela (2007). "Sorry, could you repeat that, please?!"- Where does one language end and the next begin? Paper presented at the SIL-Indonesia Eastern Indonesia Malay Seminar, Sentani, 3-6 September 2007. http://www.sil.org/system/files/realdata/10/71/19/107119801115013708547861955040740674647/Kluge_A_2007_Where_does_one_language_end_ppt.pdf
14. Merrikhi, Pegah (2011). The Effect of "Bilingualism" on Iranian ELT Students' "Critical thinking ability" (CT). *Theory and Practice in Language Studies*, 1(10), 1424-1431. DOI: 10.4304/tpls.1.10.1424-1431.Navehebrahim, M. (2012). An investigation on Pronunciation of Language Learners of English in Persian Background: Deviation Forms from the Target Language Norms. *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 69, 518-525. DOI: 10.1016/j.sbspro.2012.11.441.
15. Özçelik, Öner & Sprouse, Rex A. (2017). Emergent knowledge of a universal phonological principle in the L2 acquisition of vowel harmony in Turkish: A 'four'-fold poverty of the stimulus in L2 acquisition. *Second Language Research*, 32(2), 179-206. DOI: 10.1177/0267658316679226.
16. Sun, Lei & Heuven, Vincent J. van (2007). Perceptual assimilation of English vowels by Chinese listeners. Can native-language interference be predicted? In B. Los, M. van Koppen (eds.) *Linguistics in the Netherlands 2007*. John Benjamins, Amsterdam, 150-161.
17. Tsukada, Kimiko, Birdsong, David, Bialystok, Ellen, Mack, Molly, Sung, Hyekyung & Flege, James (2005). A developmental study of English vowel production and perception by native Korean adults and children. *Journal of Phonetics*, 33, 263-290.

18. Wang, Hongyan & Heuven Vincent J. van (2006). Acoustical analysis of English vowels produced by Chinese, Dutch and American speakers. In J.M. van de Weijer, B. Los (eds.) *Linguistics in the Netherlands 2006*. John Benjamins, Amsterdam, 237-248.
19. Zanten, Ellen van & Vincent J. van Heuven (1997). Effects of word length and substrate language on the temporal organization of words in Indonesian. *Proceedings of the 7th International Conference on Austronesian Linguistics*. Amsterdam/Atlanta: Rodopi, 201-216.

Л 67 **LIMES.** Науковий вісник Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці П. 2020/Випуск VII/Том 1. Редакційна колегія: Ільдико Орос (головний редактор) та Єлизавета Молнар Д. (відповідальний редактор) [та ін.] – Берегове–Ужгород: ЗУІ ім. Ф.Ракоці П – ТОВ «РІК-У», 2020. – 328 с. (угорською, українською, англійською та німецькою мовами)

ISSN 2411-4081

Науковий вісник «LIMES» засновано у 2014 році та видається за рішенням Вченої ради Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці П. У науковому віснику публікуються наукові статті викладачів та студентів Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці П, а також дослідження українських та іноземних учених угорською, українською та англійською мовами. Цей том об'єднує праці з історії, педагогіки, мовознавства, економіки, соціальної географії, соціології, матеріалознавства і технологій.

УДК 001.89(058)

Наукове періодичне видання

LIMES

Науковий вісник

Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ

2020 р.

Випуск VII

Том 1

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації

Серія КВ №20762-10562Р від 08.05.2014 р.

*Рекомендовано до друку Вченою радою Закарпатського угорського інституту ім. Ф.Ракоці ІІ
(протокол №1 від 10.02.2020 р.)*

Головний редактор:

Льдіко Орос, кандидат педагогічних наук (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)

Відповідальний редактор:

*Слизова Молнар Д., доктор філософії з гуманітарних наук
(кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)*

Редакційна колегія:

Адальберт Бовді, доктор фізико-математичних наук, професор (кафедра математики та інформатики, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Адальберт Рац, доктор філософії з природничих наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Бейла Надь, кандидат біологічних наук, доцент (кафедра біології та хімії, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Віра Протопопова, доктор біологічних наук, професор (кафедра біології та хімії, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Емьовке Бергхауер-Олас, доктор філософії з галузі соціальні та поведінкові науки (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Золтан Кормочі, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Золтан-Шандор Варга, доктор біологічних наук, професор-емерит (кафедра еволюційної зоології та біології людини, Дебреценський університет), Ібоя Самборовскі-Нодь, кандидат історичних наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Лона Лехнер, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення англійської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Йосип Молнар, кандидат географічних наук (кафедра географії та туризму, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Катерина Дудич, доктор філософії з галузі філологічні науки (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Лорант-Денеш Давід, габілітований доктор у галузі «регіональні науки», професор (Інститут економіки та розвитку регіонів, Університет ім. Святого Іштвана), Маргарета Кейс, кандидат історичних наук (відділення угорської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Марія Ген, кандидат біологічних наук, габілітований доктор у галузі «науки про довкілля» (кафедра ботаніки, Університет ім. Святого Іштвана), Олександр Бергхауер, кандидат географічних наук (кафедра географії та туризму, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Олена Біда, доктор педагогічних наук, професор (кафедра педагогіки та психології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Роберт Бачо, доктор економічних наук, професор (кафедра обліку і аудиту, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Тетяна Чонка, кандидат філологічних наук (відділення української філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Томаш Врабель, кандидат філологічних наук, доцент (відділення англійської філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юдіта Павлович, кандидат педагогічних наук (відділення української філології, кафедра філології, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юрій Жигуц, доктор технічних наук, професор (кафедра математики та інформатики, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ), Юрій Чотарі, кандидат історичних наук (кафедра історії та суспільних дисциплін, ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ)

Відповідальний за випуск:

Василь Брензович, кандидат історичних наук (Благодійний фонд за ЗУІ)

Технічне редагування: *Мелінда Орбан та Олександр Добощ*

Верстка: *Вікторія Товтін*

Коректура: *Льдіко Гріца-Варцаба, Олександр Кордонець та Томаш Врабель*

Дизайн обкладинки: *Ласло Вездед*

УДК: *Бібліотечно-інформаційний центр «Опаці Черч Янош» при ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ*

За зміст опублікованих статей відповідальність несуть автори.

Друк наукового вісника здійснено за підтримки уряду Угорщини.

Засновник: Благодійний фонд Закарпатського угорського педагогічного інституту (від 2016 року Благодійний фонд За Закарпатський угорський інститут)

Видавництво: **Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці ІІ** (адреса: пл. Кошута 6, м. Берегове, 90202. Електронна пошта: foiskola@kmf.uz.ua) *Статут «Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці ІІ» (Затверджено протоколом загальних зборів Благодійного фонду За ЗУІ, протокол №1 від 09.12.2019р., прийнято Загальними зборами ЗУІ ім. Ф.Ракоці ІІ, протокол №2 від 11.11.2019р., зареєстровано Центром надання адміністративних послуг Берегівської міської ради, 12.12.2019р.) та ТОВ «РІК-У» (адреса: вул. Гагаріна 36, м. Ужгород, 88000. Електронна пошта: print@rik.com.ua) *Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року**

Поліграфічні послуги: ТОВ «РІК-У»

Шрифт «Times New Roman». Папір офсетний, щільністю 80 г/м².
Ум. друк. арк. 26,7. Формат 70x100/16. Замовл. № 2285. Тираж 300.